

Η Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική, ως πεδίο Εθνολογικής και Ανθρωπολογικής Μελέτης

Γκόρντανα Μπλαγκόγιεβιτς*

gblagojevic@hotmail.com

Στο επίκεντρο αυτής της εισήγησης βρίσκεται η Βυζαντινή Μουσική, ως πεδίο εθνολογικής και ανθρωπολογικής έρευνας. Από αυτή την άποψη, η μουσική ερευνάται ως πολιτισμική πρακτική, η οποία έχει επίδραση στην διαπροσωπική επικοινωνία. Ο στόχος είναι να αναδειχθούν όλοι οι πιθανοί τρόποι με τους οποίους η γνώση και η επιστημονική προσέγγιση των πεδίων της εθνολογίας και ανθρωπολογίας μπορούν να εφαρμοσθούν στην Βυζαντινή εκκλησιαστική μουσική. Μελετώντας το συγκεκριμένο είδος μουσικής, είναι απαραίτητο να αντιληφθούμε ένα ευρύτερο κοινωνικό φάσμα, και ένα πολυσύνθετο δίκτυο διαφορετικών παραγόντων, οι οποίοι επηρέασαν και εξακολουθούν να επηρεάζουν την δημιουργία και την ανάπτυξή της. Η έρευνα μπορεί να διεξαχθεί σε πολλά επίπεδα, ανάλογα με το αντικείμενο που βρίσκεται στο επίκεντρο της έρευνας: οι δημιουργοί της μουσικής, η μουσική ως ακουστικό μήνυμα με ιδιαίτερο νόημα, ή οι ακροατές της ως παραλήπτες αυτού του μηνύματος. Είναι απαραίτητη η εφαρμογή κάποιας συγκριτικής μεθόδου – διαφορετικών κοινωνικών και πολιτισμικών δεδομένων– με σκοπό να γίνει αντιληπτός ο ρόλος της Βυζαντινής Εκκλησιαστικής μουσικής στον διαπολιτισμικό διάλογο.

* Η Γκόρντανα Μπλαγκόγιεβιτς γεννήθηκε το 1975 στο Βελιγράδι. Απεφοίτησε από το τμήμα Εθνολογίας και Ανθρωπολογίας της έδρας Φιλοσοφίας στο Βελιγράδι, όπου επίσης έκανε το μεταπτυχιακό (2002) και το διδακτορικό της (2007). Εργάζεται στο Ινστιτούτο Εθνογραφίας της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών στο Βελιγράδι από το 2003. Από το 2013 εργάζεται ως ανώτερο ερευνητικό στέλεχος. Το Ακαδημαϊκό έτος 2003 – 2004 έλαβε υποτροφία από το κοινωφελές ίδρυμα Αλέξανδρος Ωνάσης. Το έτος 2006 ολοκλήρωσε τις σπουδές της στην Βυζαντινή μουσική, στην Σχολή Βυζαντινής Μουσικής της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών «Ζωοδόχος Πηγή», με καθηγητή τον Κωνσταντίνο Αγγελίδη. Είναι υποψήφια διδάκτωρ, για το δεύτερο διδακτορικό της, στο τμήμα Μουσικολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι μέλος της Σερβικής Εθνολογικής και Ανθρωπολογικής Κοινότητας, καθώς επίσης και της Σερβικής Μουσικολογικής Κοινότητας. Έλαβε μέρος σε διάφορα συνέδρια, κυρίως στο εξωτερικό. Εξέδωσε τρία βιβλία-μονογραφίες και συμμετείχε με επιστημονικές ανακοινώσεις σε πολλές εκδόσεις στην Σερβία και το εξωτερικό. Τα κύρια ενδιαφέροντά της είναι πάνω σε θέματα πολυπολιτισμικότητας, εθνικής ταυτότητας, τελετουργικών και θρησκευτικών πρακτικών, πολιτιστικών επαφών, εθνικών μειονοτήτων, ανθρωπολογίας του χορού, και ανθρωπολογίας της μουσικής.